

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSISTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN (1373/2018) MUUTTAMISESTA**1. Ehdotetun asetuksen tarkoitus**

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) 5 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä myös ”ELY-keskus”) voi hoitaa tehtäviä useamman kuin yhden keskuksen toimialueella, jos toimialueen laajentamisella voidaan tehostaa keskusten toimintaa ja valtion henkilöstö- ja muiden voimavarojen käyttöä tai parantaa palvelujen saatavuutta. Vastuualueiden sijoittumisesta ELY-keskuksiin ja keskusten toimialueen laajentamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Esityksessä esitetään asetukseen tehtäväksi viittaustekniset muutokset, jotka johtuvat Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) muuttumisesta Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoksi (EMKVR). Lisäksi asetukseen esitetään tehtäväksi muutokset, joiden tarkoituksena on saattaa asetus vastaamaan voimassa olevaa jätelainsäädäntöä.

2. Ehdotetun asetuksen sisältö

Esityksessä esitetään tehtäväksi viittaustekniset muutokset asetuksen 5 §:n 1 momentin 2 kohtaan, 3 momenttiin, 10 §:n 2 momenttiin ja 15 §:n 2 momentin 1 kohtaan, jotka johtuvat Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) muuttumisesta Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoksi (EMKVR). Lisäksi asetusta muutettaisiin vastaamaan voimassa olevaa jätelainsäädäntöä kumoamalla asetuksen 9 §:n 4 momentti ja muuttamalla asetuksen 14 §:n 4 momenttia.

ELY-asetuksen 9 §:n 4 momentin kumoaminen ja 14 §:n 4 momentin muuttaminen

ELY-asetuksen 9 §:ssä säädetään Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja 14 §:ssä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueesta eräissä tehtävissä. ELY-asetuksen voimaantulon (1.1.2019) jälkeen asetuksen 9 §:ää on muutettu asetusmuutoksilla 796/2021 ja 1093/2021 sekä 14 §:ää asetusmuutoksilla 601/2020, 146/2021 ja 796/2021. Asetuksen 14 §:n 4 momentin osalta muutokset ovat olleet lähinnä teknisiä.

ELY-asetuksen 9 §:n 4 momentin mukaan Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hoitaa 1 §:ssä tarkoitetun toimialueen lisäksi Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella jätelain mukaiset sekä muut ympäristönhoito- ja jätehuoltotöiden toteuttamiseen liittyvät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvat tehtävät.

ELY-asetuksen 14 §:n 4 momentin 1 kohdan mukaan Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hoitaa 1 §:ssä tarkoitetun toimialueen lisäksi Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella jätelain mukaiset sekä muut ympäristönhoito- ja jätehuoltotöiden toteuttamiseen liittyvät tehtävät. Käytännössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Kainuun ELY-keskus ovat kuitenkin hoitaneet

jätelaissa ELY-keskuksille valtion valvontaviranomaisena säädetty tehtävät itsenäisesti.

Voimassa oleva jätelaki (646/2011) kumosi edeltäjänsä jätelain (1072/1993) ja jäteasetuksen (1390/1993) lukuun ottamatta jätelain 35 §:ää valtion osallistumisesta jätehuoltotyöhön ja jäteasetuksen jätehuoltotöitä koskevaa lukua 4. ELY-asetuksella (1373/2018) keskitettiin Pirkanmaan ELY-keskukselle valtakunnallisesti jätelain (1072/1993) 35 §:ssä ja jäteasetuksen (1390/1993) 4 luvussa tarkoitettujen valtion jätehuoltotöiden koordinoitua ja pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamishankkeiden kilpailuttamista, hankintapäätösten tekemistä ja sopimuksenaikaista toimintaa koskevat tehtävät sekä pilaantuneiden maa-alueiden kunnostusavustuksia koskevat tehtävät (ELY-asetus 7 § 1 momentin kohta 10). Tämän ohella jätehuoltotöiden toteuttamiseen liittyvät tehtävät säädettiin erikseen Etelä-Savon ELY-keskuksen tehtäväksi toimialueensa lisäksi Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen alueella (ELY-asetus 9 §) ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen tehtäväksi toimialueensa lisäksi Kainuun ELY-keskuksen alueella (ELY-asetus 14 §). Jätehuoltotöiden toteuttamiseen liittyviä tehtäviä ei ole ELY-asetuksessa säädetty muiden ELY-keskusten tehtäviksi.

Vuoden 2020 alusta voimaan tulleella lailla jätelain 148 §:n muuttamisesta (247/2019) poistettiin jätelain (646/2011) voimaantulosäännöksestä virke, jonka nojalla jätelain (1072/1993) 35 § ja jäteasetuksen (1390/1993) 4 luku oli jätetty voimaan. Siten valtion jätehuoltotöistä ei enää säädetä lainkaan jätelainsäädännössä. Uudessa jätelaissa (646/2011) sen sijaan säädetään yksityiskohtaisesti ELY-keskusten valvonta- ja ohjaustehtävistä. ELY-asetuksessa ei ole tarpeen säätää vastaavista tehtävistä.

Edellä esitetyn perusteella ja, kun otetaan huomioon, että Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukset ovat hoitaneet itsenäisesti jätelain valvontaviranomaisena niille kuuluvat tehtävät, ELY-asetuksen 9 §:n 4 momenttia ja 14 §:n 4 momenttia olisi tarpeen muuttaa vastaamaan voimassa olevaa jätelainsäädäntöä.

ELY-asetuksen 9 §:n 4 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Momentti koskee jätelain mukaisia ja muita ympäristönhuolto- ja jätehuoltotöiden toteuttamiseen liittyviä tehtäviä. Ehdotetun muutoksen seurauksena pykälän 5 momentti muuttuisi 4 momentiksi. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi asetuksen 14 §:n 4 momentti, joka koskee jätelain mukaisia ja muita ympäristönhoito- ja jätehuoltotehtäviä. Muutoksen seurauksena asetuksen 14 §:n 4 momentista poistettaisiin numerointi ja yhdistettäisiin momentin teksti.

Edellä mainittujen jätelainsäädännön muutosten myötä näistä tehtävistä säätäminen ELY-asetuksella ei ole enää tarpeen. ELY-keskusten jätelain mukaisista valvontatehtävistä säädetään jätelaissa.

Muutokset ELY-asetuksen 5 §:n 1 momentin 2 kohtaan, 3 momenttiin, 10 §:n 2 momenttiin ja 15 §:n 2 momentin 1 kohtaan

Mainittuja pykäläiä muutettaisiin siltä osin kuin niissä säädetään tehtävien kokoamisesta koskien Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston toimeenpanoa. Poistettavat säädösviittaukset koskisivat kaikissa mainituissa pykälissä Euroopan kalatalousrahaston kansallisesta hallinnoinnista ja elinkeinokalataloudelle myönnettävistä

tuista annettua lakia (144/2006). Ohjelmakausi, jonka toimeenpanoon mainittua lakia sovellettiin, on teknisesti suljettu. Kaikissa säännöksissä säilytettäisiin viittaus ohjelmakaudella 2014–2020 sovellettuun lakiin Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta (1093/2014). Lakiin lisättäisiin viittaus uuteen Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annettuun lakiin (997/2021). Kumotun hallinnointia koskevan (1093/2014) lain mainitsemisen pykälässä olisi tarpeen sääntelyn selkeyden vuoksi. Ohjelmakausia 2014–2020 ja 2021–2027 toimeenpannaan välittävissä toimielimissä ohjelmakausien vaihtuessa päällekkäin, kunnes aiempi ohjelmakausi suljetaan.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen osalta muutettaisiin lisäksi viittauksia valtakunnallisten tehtävien osalta asetuksen 5 §:n 1 momentissa. Asetuksen 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa viitatu erityiset tehtävät eivät ole ajankohtaisia enää uuden ohjelmakauden alkaessa. Sen sijaan asetukseen tulisi lisätä uusi 5 §:n 1 momentin 2 kohta, sillä Varsinais-Suomen ELY-keskuksella olisi jatkossakin valtakunnallisia tehtäviä, jotka liittyvät Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston valvonnan, tietojen keruun ja meripolitiikan toimien rahoittamiseen.

Ehdotetut muutokset liittyvät Euroopan unionin ohjelmakauden 2021–2027 alkamiseen. Ehdotettujen muutosten tarkoituksena on saattaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, jäljempänä myös ELY-keskus, välittävän toimielimen tehtäviä koskeva sääntely vastaamaan EU:n ohjelmakauden 2021–2027 muutoksia. Ehdotuksella ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Välittävien toimielimien tehtäviä keskitettiin kolmeen ELY-keskukseen jo aiemman ohjelmakauden 2014–2020 toimeenpanoa varten eikä näiden alueellista toimivaltaa koskevien tehtävien hoitamiseen ehdoteta tällä asetuksella muutoksia.

3 Ehdotuksen vaikutukset

Esityksessä esitetyillä muutoksilla, joiden tarkoituksena on saattaa asetus vastaamaan voimassa olevaa jätelainsäädäntöä, ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia asianomaisten ELY-keskusten tehtäviin. Lisäksi esityksessä esitetään asetukseen viittausteknisiä muutoksia, joilla parannettaisiin asetuksen soveltamista Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) muututtua Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoksi (EMKVR).

4 Valmistelu ja lausuntopalaute

Asetusehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön kanssa. Ehdotuksesta ei ole pyydetty lausuntoja tai näkemyksiä muilta toimijoilta, koska muutokset on katsottu keskeisesti teknisluonteisiksi.

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa asian vähäisen yleisen merkityksen vuoksi.

5 Voimaantulo

Ehdotetaan, että asetus tulee voimaan 14 päivänä heinäkuuta 2022.